

DISTRICTE DE CIUTAT VELLA

Ciutat Vella és el districte primer de la ciutat de Barcelona i ocupa un territori de **436,9 hectàrees**.

Té una població de **109.847 habitants** (dades de 2011) i una densitat de 25.150 habitants/km². És el tercer districte més dens de la ciutat, darrere de l'Eixample i Gràcia.

El districte està format per **quatre barris** històrics, amb una forta personalitat i homogeneïtat pròpies. Les relacions existents provenen de les actuacions del passat ja que la llarga permanència de Ciutat Vella d'intramurs va configurar una realitat de **mínims airejaments i perspectives**.

Actualment hi ha alguns conflictes estructurals i socials.

BARRI DE SANTA CATERINA, SANT PERE I LA RIBERA

El barri de Santa Caterina, Sant Pere i la Ribera abasta una superfície de **35,13 hectàrees**, una població de **22.817 habitants** i una densitat de 20.482 habitants/km². El seu teixit residencial és de **8.650 habitatges** aprox.

Es troba dins de l'antic **perímetre de la muralla** i limita al nord amb el Passeig Lluís Companys i el Parc de la Ciutadella, al sud amb la Via Laietana, a llevant amb el barri de la Barceloneta i a ponent amb l'Eixample.

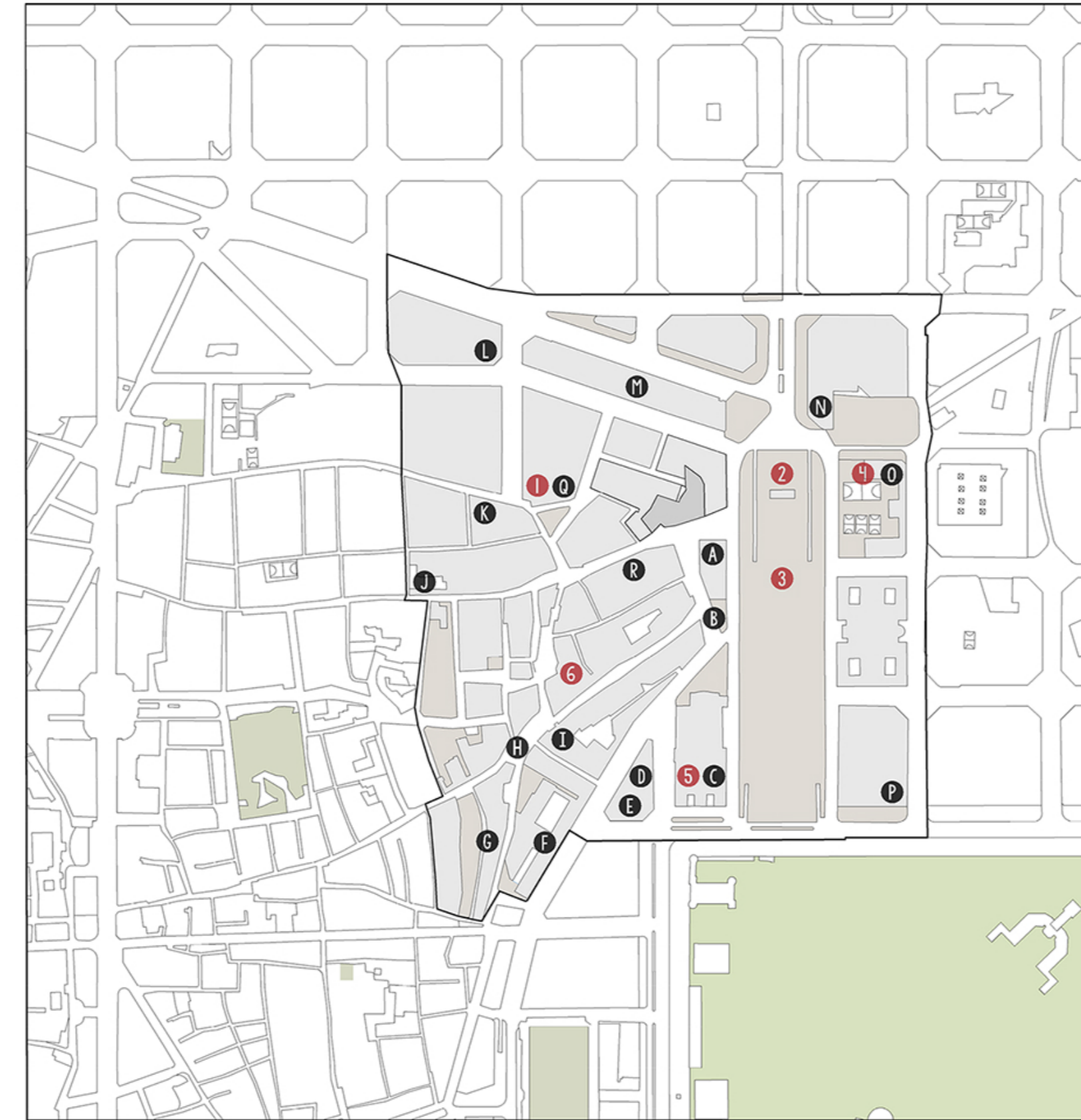
Es caracteritza per mantenir l'**estructura urbana medieval**, amb carrers estrets, entrelligats i retorçats amb una construcció que recorda els seus orígens.

Hi ha unes actuacions previstes en el projecte d'intervenció integral en aquests barris, que són:

- Millora de l'espai públic i dotació d'espais verds.
- **Rehabilitació** d'elements comuns dels edificis privats.
- Provisió d'**equipaments** per a ús col·lectiu i sòl per a una **residència per a gent gran**.
- Foment de la **sostenibilitat** del desenvolupament urbà.
- Programes de millora social, **urbanística** i **econòmica**.

EQUIPAMENTS I EDIFICIS D'INTERÈS

L'àmbit del projecte presenta una demografia molt diversa que barreja el seu **passat de classe obrera** amb un **futur influenciat pel turisme**. Aquest fet està motivant, en alguns sectors, una **tornada progressiva del comerç artesanal** i de proximitat.

Equipaments i serveis

- 1 CAP - Centre d'Atenció Primària *Casc Antic*. De dilluns a divendres, de 8 a 20 hores i dissabtes de 9 a 17 hores.
- 2 MERCAT DE PINS - Mercat i fira al carrer. Passeig Lluís Companys, 7. Cada diumenge al matí, de 9 a 15 h.
- 3 PALAU DE JUSTÍCIA. Biblioteca judicial de Barcelona.
- 4 CSS - Centre de Serveis Socials *Casc Antic*.
- 5 ESCI - Escola Superior de Comerç Internacional.
- 6 MUSEU DE LA XOCOLATA. Del Gremi provincial de pastisseria de Barcelona.
- 7 Teatre LA PUNTUAL. Putxinel·lis de Barcelona.
- 8 FIRA D'ARTESANS - Plaça de Sant Agustí Vell. Cada diumenge al matí, de 10.30 a 15 h.
- 9 EBM - Escola Bressol Municipal *Portal Nou*.
- 10 EBM - Escola Bressol Municipal *Puigmal*.
- 11 RESIDÈNCIA ASSISTIDA per a gent gran *De la Fe*.
- 12 RESIDÈNCIA per a gent gran *Associació Prudenci Miralles*.
- 13 RESIDÈNCIA GERIÀTRICA *San Pedro*.
- 14 ESTACIÓ DE TREN *Arc de Triomf* - RENFE R1, 3, 4 i metro L1.
- 15 ESCOLA *Pere Vila* - Ensenyament infantil i primària. INSTITUT *Pau Claris* - Educació secundària.
- 16 LLAR D'INFANTS *El Parc*.
- 17 PARRÒQUIA de *Sant Pere de les Puel·les*. Misses: De dilluns a divendres: 9 i 19 h. Dissabtes: 9 i 17 h. Diumenges i precepte: 12 i 13.15h. Festiu no precepte: 10 h.
- 18 HOTEL I SPA **** *Catalonia Born*. Edifici del s.XIX

* Dades del *Catàleg del Patrimoni Arquitectònic de Barcelona* i l'*Ajuntament de Barcelona*.

Monuments històrics classificats per ser una construcció o una altra obra material rellevant dins el patrimoni cultural català.*

BCIN - Béns Culturals d'Interès Nacional

- 1 Monestir de Sant Pere de les Puel·les, consagrat l'any 945. Romànic - gòtic s. XII-XV. Reconstrucció s.XX.

BCIL - Béns Culturals d'Interès Local

- 2 Arc de Triomf. Eclèctic, 1888. Arq: Josep Vilaseca i Casanovas.

- 3 Conjunt urbanístic del Passeig de Lluís Companys. Eclèctic modernista, 1888.

- 4 Grup escolar *Pere Vila*. Noucentista, 1921-1931. Arq: Josep Goday i Casals.

- 5 Palau de Justícia. Eclèctic, 1887-1908. Arq: Josep Domènech i Estapà, Enric Sagnier i Villavecchia.

- 6 Edifici d'habitatges del C/ Bosses de Sant Pere, 4. Gòtic, s. XIV.

EVOLUCIÓ I HISTÒRIA

Fig. 1 El recorregut del Rec Comtal, sense cobrir, a finals de l'edat mitjana. Font desconeguda

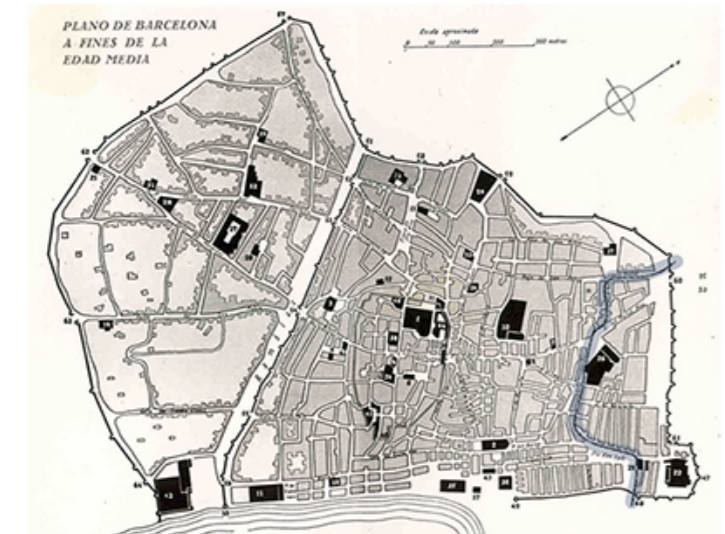

Fig. 2 Reproducció en planta de l'antic monestir de Sant Pere de les Puel·les. Miquel Garriga, 1858

Fig. 3 Plànol de Barcelona amb el traçat de l'antiga muralla medieval (s. XIII-XIV) Servei d'Arqueologia de Barcelona

Fig. 4 Vista de la ciutat des de Montjuïc, al 1579. Autor F. Valesio

Fig. 5 Traçat de la muralla moderna amb els seus baluards al 1694. Autor N. de Fer

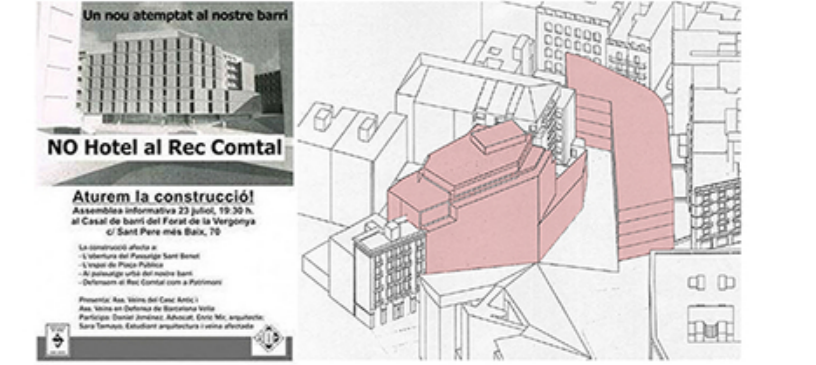
Fig. 6 A la dreta del Monestir de Sant Pere (nº 69) es poden veure les restes del Rec Comtal. Fragment de plànol, 1806. Autor Moulinier

Fig. 7 Foto aèria amb el Passeig Lluís Companys i l'Arc de Triomf l'any 1967. Atlas de Barcelona

Fig. 8 i 9 Cartell elaborat per l'Associació de veïns del Casc Antic en contra de l'hotel i la proposta elaborada per l'empresa immobiliària "Nuñez i Navarro" on s'observa la gran dimensió de l'edifici.

DOCUMENTS GRÀFICS: IMATGES I PLÀNOLS

S.X_ Construcció. Obra del comte Mir (954-966), germà petit del comte de Barcelona Borrell II.

S.XI_ Proliferació de molins entorn el Rec. L'aigua s'aprofitava per a moure els molins i regar conreus.

S.XIII_ Últims anys del Rec, abastint 21 molins fariners.

S.XII_ Amb el patrocini dels Comtes de Barcelona, al 1147 es construeix el monestir benedictí, d'estil romànic. Va tenir un paper molt important en la configuració del barri fins que Jaume I no va construir les muralles.

S.XIII_ Muralla medieval. Al 1285, degut a un conflicte bèl·lic amb França, Pere II el Gran fortifica la ciutat, excepte per mar, amb murs de tàpia i torres de fusta.

S.XIV_ Al 1357, acabat el conflicte, les tasques de construcció de la muralla recauen al Consell de Cent, institució de govern a Barcelona.

S.XVI_ Muralla moderna. El nou material bèl·lic de canons i bombardeigs incrementa el gruix dels murs i el Consell de Cent autoritza la construcció de baluards.

S.XVII_ El final de la Guerra dels Segadors, al 1652, provoca que la gestió de les fortificacions passi a mans de la Corona. Es continuen reforçant i construint baluards.

S.XIX_ La comunitat es trasllada a Sarrità degut a les desamortitzacions de 1873.

S.XIX_ Enderroc. A l'Agost de 1854, per a millorar les condicions higièniques de la ciutat, comencen les demolicions de les muralles. Eren una càrrega simbòlica vinculada a l'Antic Règim i la repressió militar de 1714.

S.XIX_PLA CERDÀ Al 1859, amb el projecte de l'Eixample i la nova construcció d'avingudes principals, entre elles el Passeig Sant Joan.

S.XIX_EXPOSICIÓ UNIVERSAL L'alcalde de Barcelona, Francesc Rius i Taulet, crea el comitè dels vuits per a organitzar l'exposició de 1888. L'Arc de Triomf es presenta com a porta d'entrada i s'extén pel Parc de la Ciutadella fins a l'Hospital del Mar.

S.XX_ Durant la setmana tràgica de 1909 s'incentia l'església i s'enfonsa la Torre dels ocells. Es restaura al 1911, alterant-ne l'estructura.

Durant la Guerra civil torna a ser cremada, fins que es reconstrueix i reconsagra al 1945.

S.XX_ VIA LAIETANA La Via Laietana va significar el trossejament urbanístic del centre històric en dues meitats: el barri Gòtic i els barris de Sant Pere, Santa Caterina i La Ribera.

S.XX_ L'últim enderroc al solar Al 2003, l'edifici que hi havia al solar "economat dels millars" i la finca nº17 del Rec Comtal, són comprats i enderrocats per una immobiliària del grup Nuñez i Navarro.

Actualment hi ha aprovat el projecte d'un hotel amb planta baixa + 7.

EL REC COMTAL

SANT PERE DE LES PUEL·LES

LA MURALLA

ALTRES SUCCESOS